

Muziek in het koetshuis

In de maandelijkse rubriek 'Muziekluk' wil altvioliste en auteur Ewa Maria Wagner graag veelzijdig over Baarn vertellen in de context van muziek: over natuur, mensen, plekken, gebeurtenissen, concerten, gebouwen en over geschiedenis of toekomst – alles in betrekking tot Baarn en met een twist voor verdieping.

Ewa Maria Wagner

Het is een winterse zaterdag in januari. In de Baarnse Pekingtuin daalt een vinnige nevel uit de kale boomtakken op een huisje met witte hoekstenen en rode raamkozijnen waarachter ik zachte pianoklanken waarneem. Boven mijn hoofd steken twee paarden trots hun stenen koppen uit de gevel en herinneren aan de oorsprong van het gebouw: het koetshuis. De 'muziek' maakten hier ooit snuivende paarden en ruiters die na een rit door de omliggende bossen terugkeerden. Jaren later, toen de paarden uit het straatbeeld verdwenen waren, stalde men hier fietsen, het was het eerste honk van de Baarnse ANWB.

Ik zet mijn fiets op slot maar voordat ik naar binnen ga, loop ik even om het koetshuis heen door de Pekingtuin, passeer groepjes jongeren die luidruchtig met elkaar staan te praten en richt mijn ogen op De Koepel. Werd hier vroeger ook al gemusiceerd? Eind van de 18e eeuw verwezenlijkte de schatrijke koopman Reinhard Scherenberg zijn droom door hier in de Baarnse bossen met originele bouwmaterialen uit China twee pagode-achtige landhuizen neer te zetten, die hij Peking en Canton doopte. Hij was een zachtmoedige, jonge man. Gevoelig voor schoonheid omringde hij zich graag met kunstenaars en dichters. Was hij enthousiast genoeg om tijdens de lome zomeravonden muziekoptredens hier te organiseren? Helemaal zijn er nergens bewijzen voor te vinden. Ook niet nadat hij met de 17-jarige Parijse Elisabeth Sara Polanen was getrouwd. Integendeel, het door de schoonmoeder afgedwongen huwelijk zorgde voor zo veel problemen, dat Reinhard al gauw verenzaamde, zelfs verloederde. Zijn vrouw stierf en geruïneerd door het serpent van een schoonmoeder, verkocht hij zijn Baarnse bezittingen aan koning Lodewijk Napoleon. Maar ook de koning kon de hypotheek-

schulden niet aflossen en besloot na 22 jaar zijn financieel zorgelijke bezit aan de prins van Oranje, de latere koning Willem II, te verkopen. Van de gedachte aan diens vrouw, Anna Paulowna, word ik lyrisch, want als er iemand van muziek hield, dan was zij het. Er was nauwelijks een feestje in de omgeving waar ze niet haar overdadige jurken en fonkelende juwelen presenteerde. Maar wie weet of ze ook hier concerten organiseerde, mag het zeggen want in de documentatie van haar verblijf hier ontbreken enige schakels. De jongens achter mij worden agressiever. Na een ommetje loop ik wat onzeker terug en bedenkt dat het koetshuis pas rond 1880 gebouwd werd, kort voordat de dochter van de koningin, Sophie, Peking en Canton aan de Baarnse Bouwterrein Maatschappij verkocht. Daarna was hier van muziek geen sprake meer.

Het wordt kouder, ik passeer de spic en span rood-groen gelakte poortdeur van het koetshuis en loop gauw naar binnen. De ruimte is knus, de houten vloerplanken, net zoals de ouderwetse details van het oude koetshuis zorgen voor veel sfeer. Tegenover de ingang is een klein keuken, rechts van mij staat een lange tafel met bloeiende amaryllissen en blauwe kaarsen. Arthur Malcorps, manager en mede-eigenaar van Muziekschool Baarn die hij en zijn vrouw Cathrine samen hier hebben opgericht, begroet me hartelijk. „Sinds gisteren zijn de maatregelen versoepeld en we zijn dolblij dat we vandaag voor het eerst weer open mochten“, zegt hij vrolijk, „eindelijk!“ Een jonge docent komt tevoorschijn, zijn dag zit erop. Hij neemt vlug afscheid van ons om de trein naar Zwolle te halen. Naar Zwolle?, vraag ik verbaasd. „Ja, onze docenten komen niet alleen uit Baarn.“ Arthur voegt trots toe dat ze hier zowel docenten als leerlingen van buiten de regio hier verwelkomen. „Onze Muziekschool in Baarn, maar ook inmiddels in Soestdijk, is een begrip, voor kinderen maar ook voor steeds meer volwassenen die iets met muziek in hun leven willen doen. Hier worden serieuze muziekdromen waargemaakt“, lacht hij en zet thee voor me. Een deur naast het keukentje gaat open en Cathrine, zijn vrouw, komt binnen. Haar begroeting is warm, haar stem heeft een charmant, melodius accent. „Wist je niet dat ik in Noorwegen geboren ben?“, vraagt ze geamuseerd.

EMOTIONEEL Hoe is jullie avontuur met muziek begonnen? „Mijn eerste ervaring met muziek was zeer emotioneel“, begint ze. „Ik was drie jaar oud toen ik een speelgoedpiano cadeau kreeg, zo eentje met slechts een paar toetsen, weet je wel? Eerst was ik blij maar toen ik er niet eens mijn lievelingsliedjes op kon spelen, sloeg ik hem helemaal kapot. Mijn terecht boosheid werd wel begrepen want op mijn vijfde verjaardag kreeg ik een echte piano van mijn oma. Sindsdien volgde ik pianolessen en ontdekte mijn passie voor het instrument. Ik liet het niet los totdat ik mijn diploma op het conservatorium in Oslo behaalde. De goede verstandhouding met mijn pianodocente en haar fascinatie voor het vak bepaalden mijn leven: dat wilde ik ook, muziek aan anderen doorgeven. Maar dan heb ik toch gekozen voor een vervolgstudie oude muziek en klavecimbel. Zo verhuisde ik naar Amsterdam waar ik in een jazzcafé Arthur ben tegengekomen en meteen verliefd geworden. Ben je ook musicus?, vraag ik aan haar man. „Ik ben eigenlijk de enige hier die geen musicus is.“ „Dat is nog waar ook!“, roept Cathrine. „Maar zonder hem zou ik het niet redden. Iedere musicus heeft zo iemand als hij nodig. Hij is jurist en heeft verstand van zaken doen, ik van muziek.“ Arthur neemt het woord weer, „toen we

ruim 20 jaar geleden in Baarn kwamen wonen, hebben we als eerste Cathrine's pianopraktijk opgezet. Al snel ontstond Muziekgarage, een plek waar ze ook groepslessen kon geven. Ze weet niet hoe goed ze is, ze laat de kinderen muziek zelf ontdekken, dat is haar grote kracht. Ik was niet verbaasd dat we steeds meer aanloop hadden. Cathrine werkte toen ook nog op de plaatselijke Aloysiuschool als muzieklerares. Toen ze werd teruggevraagd, kwam ik op het idee de directeur te benaderen of hij muzieklessen in de naschoolse tijd toe wilde staan. Hij was meteen enthousiast. Zo hebben we in 2013 afgesproken dat we in ruil voor Cathrine's muzieklessen in de klas, een paar schoollokalen voor onze muziekschool konden gebruiken.“

„Maar pas de praktijk bracht inzicht“, valt ze zijn verhaal binnen, „je moet je voorstellen: iedere dag, 6 dagen per week moesten we rond halfvier 's middags alle apparatuur, drumstellen, elektrische toetsenborden, versterkers, kleine en grote instrumenten in de lokalen opbouwen. En na afloop, 's avonds, rond halfnegen en soms nog later, ruimden we alles weer op, inclusief dweilen en stoelen en tafels terugzetten. Zes jaar lang dag in dag uit.“

„We begonnen naar een andere locatie te zoeken, waar alles kon blijven staan en waar we ook nog dichtbij konden wonen. Toen viel ons oog op het koetshuis annex woning, waarvoor al talrijke mensen, uiteindelijk tevergeefs, met ideeën op het gemeentehuis langs waren gekomen. We werden uitgenodigd voor een gesprek over onze muziekschoolplannen.“

Arthur vertelt over de twee jaar durende weg die hij met de gemeente tot de sleuteloverdracht afgelegd had. Maar ondanks zijn boeiend verhaal dwaalt mijn aandacht af naar de folders verderop. Op de foto's zie ik geconcentreerde kindergezichten en genietende pubers met gitaar of saxofoon in hun handen. Arthur en Cathrine zijn een soort muziekmagneet voor ze. Wat is hun geheim?

”
Het aanwakkeren van talent gaat altijd via het hart

„We laten de stijve conventies van de klassieke muziek hier los“, antwoordt Cathrine rustig. „Plezier en de affiniteit met een liedje of muziekstuk stellen we voorop, van welk genre dan ook. Het aanwakkeren van talent gaat altijd via het hart.“ „En in de zomer organiseren we al jarenlang muziekcampen“, Arthur zoekt meteen een filmpje ervan op internet. „Kijk, hier in Apeldoorn hebben we een vaste locatie. Het is wonderlijk te zien hoe zelfs kinderen met verschillende vormen van autisme, ineens een hardrock liedje helemaal vanuit hun buik zingen of drummen.“

KLUSSER Ik wil de school zien. We staan op en lopen samen door de gloednieuwe vertrekken. De ruimtes zijn geïsoleerd en ruim opgezet. De instrumenten glimmen, ik voel energie door mijn lijf stromen. Cathrine wijst omhoog, „er moet hier en daar nog verf op, maar Arthur is gelukkig ook nog een klusser.“

Maar in plaats van gebreken zie ik hun toewijding en liefde voor waar ze hier mee bezig zijn. Ze hebben het historische pand nieuw leven ingeblazen en via de muziek het heden met het verleden verbonden. Het is laat geworden, ik neem afscheid. In de mistige kou stap ik op mijn fiets en draai me in de bocht nog een keer om. Het verlichte koetshuis lijkt meer op een schilderij uit 1880 dan op een muziekschool uit 2022.

■ Arthur en Cathrine Malcorps zijn de eigenaren van Muziekschool Baarn.

Ewa Maria Wagner